

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros domkirke og Vår Frue menighet

Kongsgårds gt. 2

7013 TRONDHEIM

Tlf: 73538480

Faks: 73538490

Kultur- og kirkedepartementet

Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Trondheim 16.04.2009

Høringsuttalelse- Pilegrimsmotivet som nasjonal satsing.

1. Nidaros domkirke og Vår Frue menighetsråd har sammen med prestetjenesten i Nidaros domkirke båret et hovedansvar for pilegrimsvirksomheten helt siden åpningen av Pilegrimsleden i 1997. Dette ansvar har ført til at Nidaros domkirke har ivaretatt disse oppgaver:

a. Da stillingen som pilegrimsprest ble fast fra 1998, ble den opprettet som en menighetsprestestilling i soknet med hovedansvar for pilegrimer. Domprosten ble

nærmeste overordnede for pilegrimspresten. Menighetsrådet dekket i praksis hoveddelen av de driftsutgifter som pilegrimsprestestillingen og pilegrimsvirksomheten medførte. Det gjaldt også vandringer langs pilegrimsleden i og utenfor bispedømmet og mottak av pilegrimer ved pilegrimsmålet. Stillingen var lenge den eneste faste stilling med ansvar for pilegrimsvirksomhet i Den norske kirke – med de oppgaver som fulgte også av dette.

b. Kirkestuene i Waisenhuset (dvs. i samme bygg som preste- og menighetskontorene som ligger ved Vestfrontplassen) ble fra 2003 tatt i bruk som ”Pilegrimsstuer” om sommeren. Menighetsrådet organiserte frivillige til å betjene pilegrimsstuene i sommermånedene og dekket alle utgifter som fulgte med (brosjyrer, bevertning, pilegrimsdiplomer, m.v.).

c. Vår stab fikk i sine arbeidsbeskrivelser ansvar for å ta imot pilegrimer. Dette innebar å gi service til personer / pilegrimer ”som dukket opp”, trengte veiledning til å finne et sted å bo, som ønsket å bli mottatt med en kort gudstjenestene eller forbønn inne i domkirken og som hadde behov for noen å snakke med – for å dele sine erfaringer fra en lang eller kort pilegrimsvandring. Det innebar også telefonhenvendelser gjennom hele året og at vår hjemmeside www.nidarosdomen.no ble brukt som informasjonskanal.

d. Samtidig med ”Pilegrimsstuene” ble det behov for å tilsette en pilegrimsarbeider i deltids stilling for å kunne gi bedre service til pilegrimer og bistå som sekretær/medarbeider for pilegrimspresten. Menighetsrådet tok ansvar for lønns- og driftsutgiftene. Stillingen har vært ca. 25-30 % på årsbasis, men var operativ i 75-100 % i sommermånedene. Ordningen gjelder fremdeles.

e. For å styrke betjeningen av besøkende og pilegrimer ved pilegrimsmålet, ble det fra 2002 engasjert egne ”sommerprester”. Disse fikk også i noen grad oppgaver å avlaste den ordinære prestatjeneste i soknet i forbindelse med ferieavviklingen. I motsetning til andre menigheter, øker aktiviteten i Nidaros domkirke i sommermånedene. Sommerprestene har etter hvert økt i omfang og utgjør nå 3-4 prester. Årlige utgifter tilsvarer ca 1 årsverk. Disse sommerprester er finansiert av domkirkens statsmidler. Andre sider av domkirkens drift og oppgaver får dermed færre ressurser fra disse statsmidlene. Ordningen fortsetter også i 2009 etter etableringen av Nidaros pilegrimsgård, men må evalueres på grunnlag av endret ansvarsfordeling. Menighetsrådet har sørget for kontor og bolig til sommerprestene.

2. På denne bakgrunn vil menighetsrådet til utredningen ”På livet vei” anføre at:

a. Menighetsrådets og prestatjenestens rolle i pilegrimsarbeidet til nå er ikke omtalt.

b. Verken menighetsrådet eller domprosten er selvstendig høringsinstans. Dette er meget merkelig siden utredningen har som mandat ”å etablere et prosjekt for nasjonal pilegrimssatsing med utgangspunkt i Nidarosdomen ...” Menighetsrådet har fått oversendt utredningen fra Nidaros bispedømmeråd med anmodning om å avgi uttalelse – men så sent at rådet ikke fikk behandlet saken før dagen etter høringsfristen.

- c. Menighetsrådets og prestedtjenestens fremtidige rolle i pilegrimsvirksomheten som følge av satsningen i "På livets vei" er ikke omtalt.
- d. En økonomisk satsning på mottaket av pilegrimer i selve Nidaros domkirke inngår ikke i vurderingene - kanskje med unntak av 1/2 pilegrimsprest som foreslås knyttet til Nidaros pilegrimsgård?
- e. Som en følge av en nasjonal satsning på pilegrimsvirksomheten, må – etter menighetsrådets mening – også en styrket betjening ved selve målet inngå.

3. Det er oppstått en helt ny situasjon for menighetsråd og prestedtjeneste i Nidaros domkirke etter etableringen av Nidaros pilegrimsgård i 2008. Pilegrimsgården vil imidlertid ikke være fullt operativ før tidligst sommeren 2010 på grunn av restaurering av bygningene.

a. Menighetsrådet har sterkt støttet etableringen av Nidaros pilegrimsgård, gått inn som en av stifterne og har i henhold til vedtektene fast styreplass. På denne måte kan et felles ansvar ved pilegrimsmålet best ivaretas og god samhandling sikres.

b. Nidaros pilegrimsgård vil – når den er operativ – overta en rekke av de oppgaver menighetsråd og prestedtjeneste har hatt til nå:

i. Ansvaret for å gi service til pilegrimer som ankommer (overnatting, bespisningen, miljø og informasjon).

ii. Stillingen som pilegrimsprest er fra 2008 omgjort fra å være en menighetsprestestilling til å bli overflyttet til Nidaros pilegrimsgård. Dermed vil hoveddelen av pilegrimsprestens virksomhet ikke lenger være en del av soknets virksomhet.

iii. Sommerprestene vil flyttes fra Nidaros domkirke til Nidaros pilegrimsgård. Dette innebærer selvsagt også økonomisk ansvar, men det er uavklart hvordan dette skal fungere i praksis. For 2009 betales sommerprestene fremdeles av Nidaros domkirke.

iv. Pilegrimsmedarbeideren i Nidaros domkirke flyttes til Nidaros pilegrimsgård, men også for denne stillingen/funksjonen er fremtiden uavklart

v. Menighetsråd og prestedtjeneste har i alle år følt på at det også er en rekke praktiske oppgaver man ikke har fått ivaretatt av kapasitetsgrunner. Dette er oppgaver som nå følger av ansvaret til Nidaros pilegrimsgård. Det er derfor en svakhet at utredningen ikke drøfter tiltak for å styrke driften og virksomheten ved Nidaros pilegrimsgård som en del av den nasjonale satsning. I en slik nasjonal satsning må også en styrket betjening ved pilegrimsmottaket inngå.

c. Nidaros domkirke vil imidlertid fremdeles selvsagt ha ansvar og oppgaver i forhold til pilegrimer som søker inn i Nidaros domkirke som er selve pilegrimsmålet. Det aktualiserer:

i. En samarbeidsavtale mellom Nidaros domkirke og Nidaros pilegrimsgård som regulerer pilegrimsgårdens bruk av Domkirken. En midlertidig avtale er inngått for 2009 og skal evalueres med henblikk på 2010 (for å bli permanent)

ii. Menighetsråd og prestetjenesten vil nå ha et hovedansvar for mottaket av pilegrimer inne i selve Nidaros domkirke – altså ved selve det åndelige pilegrimsmålet. Dette følger av disse instansers ansvar for alt som skjer inne i kirken. Dette forhold er ikke omtalt i utredningen "På livets vei" og følgelig heller ikke med som en del av de tiltak som skal vurderes. Dette gjør utredningen meget ufullstendig etter menighetsrådets vurdering – ikke minst på bakgrunn av at mandatet er "en nasjonal satsning med utgangspunkt i Nidarosdomen". En vurdering av kapasitet og tiltak ved selve pilegrimsmålet må høre med i en nasjonal satsning!

iii. Menighetsrådet har inntil videre (for 2009) tatt økonomisk ansvar for pilegrimsmedarbeider og sommerprester. Siden disse oppgaver nå følger av pilegrimsgårdens ansvar, må utgiftene på sikt (allerede fra 2010?) dekkes av pilegrimsgården. Dette er en betydelig merutgift som ikke er reflektert inn i utredningens vurderinger og som burde vært omtalt under Nidaros pilegrimsgård sitt ansvar.

4. Etter disse nødvendige faktiske opplysninger og kritiske kommentarer, vil imidlertid menighetsrådet uttrykke stor glede over den pilegrimssatsning som utredningen "På livet vei" representerer. Menighetsrådet og prestetjenesten ved Nidaros domkirke føler dette også som en stor anerkjennelse av det arbeid som vi – på vegne av Den norske kirke, Nidaros domkirke som pilegrimskirke og Trondheim som pilegrimsby – har ivaretatt den siste 10 års periode. For den som har forvaltningen av Nidaros domkirke som sin hovedoppgave, har dette vært og er dette et naturlig ansvar å ta.

Menighetsrådet håper derfor at utredningens konklusjoner kan realiseres, men har tillatt seg å peke på de store mangler utredningen har i forhold til situasjonen ved og inne i selve pilegrimsmålet.

Menighetsrådet er kjent med den uttalelse "Pilotprosjekt Pilegrimsleden har avgitt og vil gi sin støtte til denne uttalelse.

Alf Helge Løhren

Leder av Nidaros domkirke og Vår Frue menighetsråd

Lisbeth Skranes

Daglig leder

Vennlig hilsen

lisskr